

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 1021, 25 octombrie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Activitatea studenților de la Facultatea de Medicină Veterinară în imagini.

Pagina 3

PARTENERIATELE INTERNAZIONALE ALE UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET - INSTITUTUL TESEO

SETTIMANA DELLA LINGUA ITALIANA NEL MONDO

Participarea Institutului Teseo la Săptămâna limbii italiene în lume

Parteneriatul academic dintre Universitatea Spiru Haret și Institutul Teseo, „Școala Superioară pentru Mediere Lingvistică”, San Cipriano Picentino, Italia, continuă și în anul universitar 2022-2023 prin: cursuri cu participarea studenților de la ambele universități: cursuri de managementul afacerilor în limba română, pentru studenții italieni (prof. Aurelian Virgil Băluță), cursuri de limba română pentru studenții italieni (prof. Alexandra Radu), cursuri de psihologia muncii în limba italiană, pentru studenții români (prof. Antonio Derinaldis), traducerea, publicarea și promovarea reciprocă a volumelor publicate de editurile universitare ale ambelor instituții, publicarea unor articole științifice și participarea la conferințe internaționale în parteneriat.

Pagina 3

Centrul de colaborare între universitate și piața muncii

Pagina 3

Dialoguri economice între generații despre

SĂNĂTATEA ÎNTREGULUI VIU COMUN, învățatură pentru minte, inimă și suflet

Începând cu numărul următor, publicăm o serie de dialoguri ce vă propun spre reflecție un nou mod de gândire și acțiune practică: *modul economic*.

Conf.univ.dr. Miltiade Stanciu de la Universitatea Spiru Haret i-a invitat la dialog pe profesorii universitari de la Academia de Studii Economice București: Constantin Popescu și Alexandru Tașnadi.

Ghinde, conuri, castane, legume, frunze uscate, flori - toate acestea au fost folosite de către preșcolarii Grădiniței cu program prelungit *Prietenii mei* pentru a realiza diverse machete, coșulețe de sezon sau figurine. Totul, cu scopul de a pune în evidență creativitatea fiecăruia și de a-și îmbunătăți dexteritatea. Copiii de la grupa mare au lucrat și pe caietele dedicate lor, materiale opționale pe care

aceștia le au. În această săptămână distracția va fi mare! Se desfășoară activități ludice și recreative.

Hai și TU să fii prietenul lor la Grădinița cu program prelungit *Prietenii mei*!

Șos. Metalurgiei nr 87, sector 4, București
Telefon: 021.222 4642; <https://gradinitaprietenimeii.ro/>
gradinitaprietenimeii@gmail.com

Ziua Armatei României!

25 OCTOMBRIE

LA MULȚI ANI MILITARILOR ROMÂNII!

Oșteanul și drapelul

De demult, de tine, taica
îmi spunea mereu povești
ca de steaua cea mai mândră
a oștirii românești.

Și pe cât mi-aduc aminte,
pomenind numele tău
se-nchina precum se-nchină
un creștin lui Dumnezeu.

Îmi spunea că în altarul
patriei nu-i alt odor
mai de preț decât drapelul
unui neam biruitor.

Pânza ta, zicea bătrânul,
cu glas blând și mângâios
e cinstită ca și giulgiul
Domnului Iisus Hristos.

George COȘBUC

Asociația P.A.V.E.L. (Primind Ajutor, Viața Este Luminoasă), asociație a părinților care au copii bolnavi de cancer, leucemii și anemii grave, asociație careia, în diverse situații, i-a fost alături și comunitatea haretistă, lansează un nou proiect:

Grădina cu Povești!

Amănunte în pagina 2

Despre prietenie.

Mioara VERGU-IORDACHE

- *Prietenul sigur se cunoaște într-o împrejurare nesigură,* (Cicero)
- *Cât timp vei fi fericit, vei avea mulți prieteni* (Ovidiu)
- *La ce bun atâția prieteni? Unul singur e de ajuns, dacă ne iubeste.* (fabulistul Florian)
- *Nici atunci când la poarta fiecăruia va curge o fântână de argint, oamenii nu vor înceta să aibă nevoie unii de alții.*

Fericiți sunt aceia care au prieteni! Dar ce înseamnă prieten? „Persoană de care cineva este legat printr-o afecțiune deosebită, bazată pe încredere, atașament și stimă reciprocă, pe idei sau principii comune”. Persoane, familii, comunități, localități, regiuni, state, toate au nevoie de prieteni! Și mi-e teamă că ne apropiem sau chiar ne aflăm într-un deșert de omenie, că în fiecare zi delegăm tehnologiei inclusiv sentimentele.

Am impresia că am uitat că *prieten adevărat este cel care te sfătuiește spre bine, iar nu acela care îți laudă nebuniile și că un prieten în satul meu valorează mai mult decât șaisprezece frați influenți la curte*; e drept, mă refer la înțelepciunea populară, înțelepciune care ea însăși ne-a fost prieten peste veacuri, atâta vreme cât am înțeles că *prietenul la nevoie se cunoaște*, dar și că *singurul mod de a avea prieteni este de a fi tu însuși un bun prieten*.

Poate doar mie mi se pare! Însă ascult și văd. Vorbesc cu tineri și le povestesc despre prietenii mei, despre gesturile noastre, despre faptul că putem relua discuții întrerupte acum mulți ani, că nu ne-au oboșit sentimentele că, în chiar situația în care nu ne-am văzut de mult, știm despre familiile noastre, despre părinți, despre copii, că nu avem nicio rețineră să ne spunem supărările sau bucuriile mai rare. Și ei se miră. Pentru că relațiile lor de prietenie se aprind și se sting ca niște vreascuri uscate, care doar te ajută să faci un foc mic, cât să te dezmoștești, nu să te încălzești. Noi am trăit bucuria căldurii adevărate.

Ecrane mai mici sau mai mari, abrevieri care de care mai ciudate, emoticoane simple sau mai sofisticate țin locul unei străngeri de mână, ștergerii unei lacrimi, unei mângâieri, unei îmbrățișări unui sărut pe obraz, înlocuiesc plonjarea într-un spațiu de siguranță, de certitudine, de încredere, înlocuiesc dialogul din priviri, adică ceea ce mai vârstnicii au cunoscut în existența lor. De ce se întâmplă așa? De ce nu mai este prietenia una dintre valorile omului de azi? Pentru că tehnologia ne aduce aproape (!) fără să ne mai mișcăm, fără să facem efortul de a ne bucura de privirea, zâmbetul prietenului în carne și oase? Deși nu-mi place, rațional pot să înțeleg până la un punct această aproape-departare! Dar care va fi următorul pas? Toți am fost foarte supărați și chiar am invocat prietenii când am fost obligați să stăm în casă. Am pretins că dorim să ne vedem familiile, prietenii, colegii. Îi vedem? Acum când (încă) nu ne obligă nimeni să stăm în casă. Ce-am făcut cu prietenia?

Știți, un cerc de prieteni nu se face cu compasul!

Un nou proiect al Asociației P.A.V.E.L. !

Grădina cu Povești

Grădina cu Povești va fi amenajată pe o suprafață de 1.143 mp, pentru restabilirea echilibrului dintre impactul negativ al bolii oncologice și nivelul de anxietate al pacientului spitalizat. Planul parcului include o varietate largă de arbori, plante terapeutice, zone senzoriale, nenumărate bănci și locuri pentru servit masa în grădină.

Primele idei ale proiectului Grădina cu Povești au apărut în luna februarie 2022, mai exact în data de 15 februarie, în cadrul evenimentului organizat de Asociația P.A.V.E.L. pentru marcarea zilei de luptă împotriva cancerului la copil.

În cadrul expoziției de desene organizate cu această ocazie, din lucrările copiilor s-a evidențiat dorința copiilor de-a petrece cât mai multe momente în natură. Dorința, pe care, de-a lungul anilor, am regăsit-o și în discuțiile cu părinții copiilor internați, cu pacienții adulți sau cu alți copii! Părinții, copiii cu diagnostic oncologic internați, dar și personalul medical și adulții cu diagnostic oncologic (internați pe cele 7 etaje ale Institutului Oncologic București) și-au exprimat nevoia de a petrece timp în aer liber pe perioada spitalizării.

Aceasta a devenit astfel o dorință constantă și a echipei Asociației P.A.V.E.L., și anume: de-a amenaja o grădină pentru copii și eventual și pentru toți ceilalți pacienți din spital. Ceea ce s-a realizat parțial în 2009 când s-a amenajat parcul pentru copii Glasuri de Copii.

Astfel, la evenimentul din 15 februarie 2022, în urma discuției dintre d-na Olga Cridland, fondator și președintă a Asociației P.A.V.E.L., și d-na Raluca Hulubei, fundraiser și ambasador P.A.V.E.L. de 8 ani, cu mult entuziasm s-a hotărât amenajarea și crearea unui parc cu scop terapeutic, ca o extensie a primului parc creat în curtea Institutului Oncologic.

Începând cu luna mai 2022 am început discuțiile cu Institutul Oncologic București, ajungând la încheierea Contractului de parteneriat cu nr. 26/11.05.2022. Mulțumim pe această cale întregii conduceri a Institutului Oncologic!

În acest moment, Institutul Oncologic București nu dispune de o grădină amenajată pentru pacienți și de aceea considerăm că acest proiect va îmbunătăți calitatea vieții pentru aprox. 500 copii cu diagnostic oncologic, însoțiți de părinții lor; aprox. 4.000 de adulți cu diagnostic oncologic și aprox. 250 de cadre medicale. Mai mult decât atât, considerăm că acest proiect va fi un start pentru amenajarea grădinilor multisenzoriale în zonele de spital din București și poate România.

Scopul principal al acestui proiect este îmbunătățirea condițiilor de spitalizare pentru pacienții oncologici și copiii internați în cadrul Institutului Oncologic București prin reducerea nivelului de stres și anxietate pentru pacienți, personalul medical și aparținători prin amenajarea unei grădini terapeutice.

Un alt scop important pentru mediu este cel de reducere a poluării și a creșterii nivelului de absorbție al emisiilor de CO2 în zona Șoseaua Fundeni prin plantarea a cel puțin 100 arbori și vegetație (plantele care populează grădina sunt în special plante aromatice care creează armonie olfactivă: lavandă, gențiană, mentă, busuioc, eucalipt, salvie, mușețel, lămâiță, fiind selecționate tocmai datorită efectelor produse asupra stării de binefacere mentală).

Alte scopuri care merită a fi amintite: facilitarea relaționării, expresivitatea spațiului menit să reducă senzația de singurătate, să creeze ambianța pentru simpla bucurie a clipei, să calmeze, să stimuleze senzorial (vizual, olfactiv, tactil), să reducă agitația psihomotorie, scăderea anxietății, depresie și a celorlalte efecte negative provocate de diagnosticul de cancer și de efectele secundare ale chimioterapiei și radioterapiei.

Pacienții cu diagnostic oncologic precum majoritatea timpului în interiorul saloanelor fără a avea un spațiu amenajat în curtea spitalului în care să poată petrece timp de calitate pentru extinderea efectelor terapeutice și în afara salonului de spital. Oportunitatea de a sta la soare, la aer, pe o

băncuță înconjurată de verde și arome blânde de plante vindecătoare, de a face pași pe alei tematice, de stimulare multisenzorială a simțurilor contribuie la creșterea semnificativă a calității vieții.

Beneficiile grădinii terapeutice, demonstrate în diverse studii:

- Reducerea secreției hormonilor de stres prin obținerea unei stări de relaxare;
- Îmbunătățirea funcțiilor cerebrale;
- Reglarea ritmului cardiac și a tensiunii arteriale;
- Aportul natural de vitamina D pentru pacienții oncologici.

Proiectul a fost demarat efectiv în data de 1 octombrie 2022.

Coordonatorul acestui proiect este doamna Raluca Hulubei, designer floral și organizator de evenimente, cu o experiență de 19 ani în domeniu, promotor și creator a două proiecte pentru copiii spitalizați și fundraiser pentru diverse dotări pentru secția de oncopediatrie. Alături de dânsa se află d-na Olga Cridland, membrii echipei P.A.V.E.L., d-na prof. dr. arh. Cerasella Crăciun - profesor la catedra de Arhitectură Peisagistică din cadrul Universității București, alți specialiști din domeniul peisagistic și voluntari.

Deja, d-na Raluca Hulubei a pornit din această primăvară campania de strângere de fonduri pentru realizarea proiectului Grădina cu Povești (contul Asociației P.A.V.E.L. pentru sponsorizări pentru acest proiect fiind: RO48BTRLRONCRT0P47818407, specificându-se: Grădina cu Povești) la care se vor adăuga și fondurile câștigate recent în cadrul programului de finanțare al Platformei de mediu pentru București.

Mulțumim din suflet d-nei Raluca Hulubei pentru tot efortul depus până acum, pentru hotărârea de-a realiza acest proiect de suflet și pentru entuziasmul dumneavoastră!

Mulțumim tuturor celor care au crezut în noi, în acest proiect și au donat și /sau ne-au susținut în diverse moduri!

Fiți mereu alături de pacienții mici și mari și de echipa P.A.V.E.L.!

Imagini despre cum ar putea arăta Grădina cu Povești!

Pe 19 octombrie, președintele Alianței Naționale a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) a participat la o întâlnire între noul ministru al Educației, doamna Ligia Deca, și reprezentanții federațiilor naționale studențești.

Prioritățile expuse de către ANOSR în cadrul discuției au vizat următoarele subiecte de interes:

1. Creșterea ponderii reprezentării studenților în alegerea rectorilor la 25%, în vederea consolidării statutului studenților de beneficiari direcți ai actului educațional și parteneri cu drepturi egale ai comunității universitare;

2. Corelarea cuantumului subvenției acordate burselor studențești cu fluctuațiile economice, astfel încât creșterea subvenției să nu se realizeze într-un mod arbitrar, ca o modalitate de compensare periodică, o dată la câțiva ani, a unor nevoi care se modifică anual, ci prin adaptare constantă la realitatea economică de la nivel național;

3. Limitarea mandatelor rectorilor la maximum două mandate și maximum opt ani, în sensul prevăzut de forma inițială a Legii Educației Naționale nr. 1/2011, în vederea asigurării principiului eficienței instituționale și a funcționării democratice a universităților;

4. Păstrarea unei forme de verificare la nivel național în ceea ce privește acordarea titlului de

doctor și a atestului de abilitare, prin existența unei structuri cu rol în standardizarea practicilor de la nivel național, care să asigure o garanție suplimentară privind semnificația acestor realizări și a recunoașterii pe care statul le-o oferă;

5. Înființarea unei comisii consultative a Ministerului Educației, cu rol în supervizarea și gestionarea serviciilor sociale studențești (CNSSS - Comisia Națională pentru Servicii Sociale Studențești), apte să evalueze la nivel național și să propună recomandări privind funcționarea căminelor, cantinelor, centrelor de consiliere și orientare în carieră, să implementeze programul național de reducere a abandonului universitar, să elaboreze proiectul de strategie națională privind dimensiunea socială a învățământului superior, adoptat de Ministerul Educației, sau să analizeze și să formuleze recomandări privind îmbunătățirea politicilor naționale și instituționale de sprijinire a serviciilor sociale studențești;

6. Asigurarea unui standard minim în ceea ce privește consilierea psihologică și orientarea în carieră prin creșterea raportului dintre numărul de consilieri în carieră sau psihologi și numărul de studenți ai fiecărei universități;

7. Clarificarea mecanismelor legale pentru accesul organizațiilor studențești în spațiile universitare în vederea organizării de activități extracurriculare;

8. Menținerea nemodificată a taxelor de studii pe durata școlarității - având în vedere faptul că universitatea publică, înainte de admitere, o ofertă de școlarizare care cuprinde cuantumul taxei, iar studentul o acceptă prin semnarea contractului de școlarizare, din acel punct, studentul se află într-o poziție inferioară, întrucât universitatea poate alege să modifice unilateral conținutul contractului de școlarizare. Această posibilitate pune studentul în situația în care are două variante: să „accepte” (forțat) schimbarea unei condiții esențiale ale contractului sau să se transfere la altă instituție de învățământ superior;

9. Asigurarea locurilor de practică de către universități pentru toți studenții și reglementarea unor standarde privind desfășurarea practicii obligatorii în vederea concretizării unei cooperări reale între universități, parteneri de practică și studenți în sensul evaluării activității studentului, al adaptării planului de învățământ ca urmare a experienței

practice sau al îmbunătățirii procesului pentru anul următor;

10. Incluziunea în codurile de etică universitară și deontologie profesională a definițiilor pentru noțiunile de „hărțuire” și „hărțuire sexuală” - fenomene încă prezente, din nefericire, în mediul universitar, stabilirea unor mecanisme de protecție a victimelor și corelarea abaterilor disciplinare și de etică în zona hărțuirii cu sancțiuni specifice;

11. Asigurarea respectării prevederilor Legii nr. 9/2022 în ceea ce privește accesul gratuit la bibliotecă pentru studenți prin emiterea de instrucțiuni către bibliotecile pe care Ministerul le are în subordine, explicitând prevederile în cauză în actele normative inferioare - regulamentele de organizare și funcționare ale bibliotecilor centrale universitare.

Apreciem faptul că a existat deschidere pentru discuție în toate punctele susținute de federație și așteptăm următoarele demersuri ale Ministerului Educației, în special în ceea ce privește integrarea revendicărilor în proiectul Legii Învățământului Superior. Totodată, sperăm ca dialogul dintre Minister și studenți să fie constant, concretizat prin consultări periodice, în vederea asigurării implicării acestora în consolidarea unui învățământ superior de calitate.

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ISO 9001 certificat nr. 639C

Facultatea de Medicină Veterinară Activitatea studenților în imagini

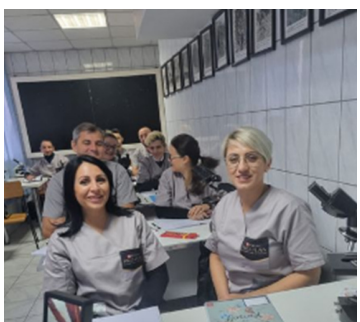
• Universitatea *Spiru Haret* a câștigat proiectul de digitalizare *USH DIGITAL* și deține prima clinică veterinară universitară din București care beneficiază de aparatură și digitalizarea pacientului.

Firma *Diamedix SA* și *Digitail*, partenerii Facultății de Medicină Veterinară de la Universitatea *Spiru Haret*, le-au fost aproape studenților și cadrelor didactice, atât în procesul de digitalizare, cât și în analiza de laborator. În cadrul unui workshop, le-au fost prezentate studenților din anii IV, V și VI, echipamentele de analiză hematologică și biochimică, de care va beneficia Clinica Facultății de Medicină Veterinară a Universității *Spiru Haret*.

Aparatura a fost creată de NASA, special pentru a fi trimisă în spațiu; mai apoi, a fost adaptată pentru piața veterinară, respectiv umană, și adusă, în cele din urmă, în România. Cele două aparate, analizorul de hematologie și cel de biochimie oferă diagnostice

veterinare de ultimă generație, iar datorită performanței acestora pot fi introduse cantități foarte mici de sânge, rezultatele fiind gata în cel mult 15 minute.

Programul *Digitail* și aparatura se completează reciproc. Alex, absolvent al Facultății de Medicină Veterinară, le-a arătat studenților care sunt pașii pentru a crea un cont pe platformă, prin care vor putea înregistra noi pacienți, pot accesa profilul, pot vedea informații despre pacienți în timp real și fișele acestora în momentul în care vor fi de gardă în clinica facultății. Proprietarii pacienților vor putea, de asemenea, primi notificări despre sănătatea animalușului și vor putea comunica cu medicul prin intermediul aplicației.

Studenții din anul I se familiarizează, în cadrul lucrărilor practice de *Histologie*, cu manevrarea microscopului.

POATE VĂ INTERESEAZĂ!

Cariere în tehnologia informației

- oferta Băncii Europene de Investiții

Tehnologia informației (IT) este esențială pentru realizarea investițiilor noastre transformatoare, plasând profesioniștii noștri IT în centrul organizației. Ne angajăm să rămănem în fruntea inovației în hardware-ul, software-ul, infrastructura de rețea și sistemele de comunicații și investim masiv în tehnologia emergentă interesantă.

Cine suntem noi

Suntem Banca Europeană de Investiții - cea mai mare instituție financiară multilaterală din lume și unul dintre cei mai mari furnizori de finanțare pentru schimbările climatice. Misiunea noastră este să modelăm un viitor mai bun pentru Uniunea Europeană și nu numai.

Susținem proiecte care au o contribuție semnificativă la creșterea economică și ocuparea forței de muncă în Europa. Ca parte a abordării noastre contraciclice, activitățile noastre se concentrează pe patru domenii prioritare: inovare și competențe, acces la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii, climă și mediu și infrastructură.

De ce să lucrezi pentru BEI?

Pentru mulți dintre noi, cea mai mare recompensă este să știm că contribuția noastră are un impact pozitiv asupra vieții oamenilor, în UE și nu numai. Alăturându-vă la BEI, veți avea ocazia să vă aduceți contribuția,

dezvoltându-vă în același timp setul de competențe și să vă confrunțați cu noi provocări profesionale.

Cu sediul în Luxemburg, cu o rețea de birouri locale și regionale în Europa și în întreaga lume, oferim un mediu de lucru plăcut și interesant în care oamenii își pot atinge obiectivele profesionale, menținând în același timp echilibrul dintre viața profesională și cea privată, cu oportunități excelente de dezvoltare profesională prin formare, mobilitatea internă și creșterea carierei bazată pe merit.

Aflați cum funcționează procesul nostru de recrutare. <https://www.eib.org/en/about/careers/how-to-apply/index.htm>

A avea impact la BEI

Puteți juca un rol central în definirea și furnizarea foilor noastre de parcurs IT pe măsură ce faceți eforturi suplimentare pentru a maximiza experiența utilizatorului, a minimiza timpul de nefuncționare și a găsi soluții originale la problemele tehnologice dificile. Dacă aveți o diplomă în informatică sau o altă disciplină tehnică, susținută de experiență relevantă în furnizarea de servicii IT sau managementul proiectelor, vă putem oferi o marjă excepțională de dezvoltare personală și profesională.

<https://www.eib.org/en/about/careers/categories/information-technology.htm>

PARTENERIATELE INTERNAȚIONALE ALE UNIVERSITĂȚII SPIRU HARET- INSTITUTUL TESEO

Participarea Institutului Teseo la

Săptămâna limbii italiene în lume

Profesor Alexandra RADU,
Catedra de Limba română, Universitatea Teseo, Salerno, Italia

Începând din anul 2001, Ministerul Afacerilor Externe Italian, în colaborare cu Accademia della Crusca - prestigioasă instituție de cultură italiană - organizează în fiecare an *Săptămâna limbii italiene în lume*. În activitățile legate de această inițiativă de mare anvergură este implicată întreaga Rețea diplomatico-consulară, Institutele Italiene de Cultură, precum și Ministerul Culturii sau cel al Cercetării și partenerii pentru promovare lingvistică din Italia și din lume.

Fiecare ediție are un subiect diferit, care reprezintă punctul de interes al unor conferințe, expoziții, spectacole, întâlniri cu diverse personalități. Ediția de anul acesta se derulează sub egida *L'italiano e i giovani. Come scusa? Non ti followo* (*Limba italiană și tinerii. Ce ai spus, scuze? Nu te urmăresc*) fiind dedicată utilizării inovatoare a limbii italiene și cu ajutorul instrumentelor digitale: este un moment de reflexie asupra influenței limbajelor și a mijloacelor de comunicare digitale, asupra evoluției modului de a vorbi și a scrie și asupra transformării limbii italiene vorbite.

În contextul *Anului European al Tineretului*, cea de-a XXII ediție a *Săptămânii limbii italiene în lume*, desfășurată între 17 și 23 octombrie, a avut ca obiectiv

explorarea modalității prin care limbajele și instrumentele de comunicare evoluează în rândul generațiilor nativilor digitali (tinerii născuți în această epocă a boomului informațional), astfel încât să fie transmisă, în Italia și în străinătate, imaginea unei limbi și, prin intermediul acesteia, a unei țări și a unui popor mândru de propriul trecut, dar în același timp viu și creativ.

Participarea Institutului și Fundației *Teseo* pentru Cercetare și Formare la Nivel Înalt, în cadrul acestor acțiuni, s-a derulat pe teritoriul Republicii Georgia, la invitația Comisiei Societății *Dante Alighieri* din Tbilisi și a Universității Tehnice Georgiene. Dr. Stefano Amodio, rectorul Universității *Teseo*, și prof. Melina Allegro, director pentru Relații internaționale, al aceleiași instituții, au organizat o întâlnire cu studenții și profesorii georgieni cu tema *Limba italiană și tinerii*, găzduită de Centrul de limbă și Cultură Italiană *Minerva*.

Tema globalizării limbajului și a influenței evoluției digitale asupra comunicării este una vastă și de interes pentru toate popoarele lumii, în concluzie, inițiativa italiană ar putea fi preluată și replicată cu succes și în mediul academic românesc.

Centrul de colaborare între universitate și piața muncii

În cadrul CCUPM (*Centrul de colaborare între universitate și piața muncii*), înființat în cadrul proiectului *Universitatea și piața muncii - parteneriat pentru succes!*, Universitatea *Spiru Haret* prin Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice Constanța, în parteneriat cu reprezentanții mediului de afaceri, va derula în anul universitar 2022-2023:

- Activități pentru integrarea studenților în medii de muncă reale;
- Activități didactice comune cadre didactice – reprezentanți ai mediului de afaceri;
- Work-shop-uri pentru studenți și cadre didactice;
- Interviuri de angajare simulate;
- Activități de cercetare comune.

Ora de Nursing la Colegiul Universitar Spiru Haret

Elevii anului I, calificarea profesională de *Asistent Medical Generalist*, învață știința, arta, dar mai ales profesia nursingului, alături de doamna profesor Maria Petrescu.

Cursul se bazează pe înțelegerea și aplicarea cunoștințelor și a aptitudinilor caracteristice acestei discipline, cunoștințe și tehnici derivate din umanitate și științele fizice, sociale, medicale și biologice, aptitudini deosebite, înțelegerea oamenilor, idei și principii.

Săptămâna aceasta, elevii sunt în prima vacanță a acestui an școlar, după care vor reveni pe 31 octombrie în sălile de clasă, în al doilea modul, cu forțe proaspete și dornici de a acumula noi cunoștințe, la fel ca până acum.

Fii avocat în școala ta!

Proiectul *Fii avocat în școala ta!*, proiect de responsabilitate socială inițiat, finanțat și implementat de Uniunea Națională a Barourilor din România, despre care v-am informat într-un număr anterior al revistei, este o inițiativă de importanță excepțională, care se desfășoară la nivel național, foarte bine primit de beneficiari, elevi din ciclul gimnazial și liceal. Prin acest proiect, UNBR urmărește promovarea și implementarea eficientă a proiectelor de educație juridică non-formală în învățământul preuniversitar, prin facilitarea accesului elevilor la cunoștințe elementare în privința drepturilor și responsabilităților lor, dar și a răspunderii lor civile și penale. „Responsabilitatea socială în domeniul educației reprezintă o cale de a promova imaginea profesiei, de a obține încrederea, respectul și recunoștința cetățenilor și de a face cunoscut rolul avocatului în societate (*de apărător al cetățeanului, al drepturilor și libertăților fundamentale și nu de complice al infractorilor, cum este perceput în ultima vreme*). De aceea, educația juridică în școli este domeniul predilect al campaniei de responsabilitate socială organizate de UNBR în perioada 2022-2023, scopul acesteia fiind promovarea culturii legalității și responsabilității în societate încă de pe băncile școlii și evidențierea rolului avocatului în apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.”

Proiectul se desfășoară pe două paliere: educația non-formală și educația formală. Educația juridică non-formală. Educația juridică poate fi promovată în școli și în mod non-formal, cu mai multă flexibilitate și creativitate în alegerea acțiunilor și a tematicii care pot fi abordate de către avocați împreună cu elevii. Aceasta se desfășoară, în general, pe bază de voluntariat și protocoale de colaborare cu partenerii din sistemul educațional.

Educația juridică formală. Prin Legea nr.273/2021, educația juridică face parte din domeniile de competențe cheie la nivel preuniversitar (gimnaziu și liceu) începând cu anul școlar 2022-2023, iar prin Legea nr 184/2021, exercitarea profesiei de avocat este compatibilă cu activitățile didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial.

Departamentul de promovare a educației juridice în școli, constituit la nivelul UNBR, urmărește realizarea scopului proiectului, în

principal prin: îndrumarea și facilitarea participării active a avocaților la educația juridică formală și non-formală în gimnaziu și liceu și participarea la crearea programelor privind această materie; dezvoltarea dialogului cu Ministerul Educației Naționale pentru implicarea avocaților în programele de formare și acreditare a profesorilor care vor preda *Educația juridică*; consilierea avocaților care doresc să se implice, atât în educația juridică formală, cât și în cea non-formală.

Așadar, argumentele în baza cărora UNBR a inițiat acest proiect se referă la importanța deprinderii cunoștințelor elementare de drept și a promovării unei culturi a legalității și a responsabilității în societate, menite să încurajeze, de la o vârstă fragedă, respectul față de lege, echitatea socială și atitudinea civică, la riscurile provenite din lipsa unor minime cunoștințe juridice și la faptul că orice act educațional este, în esență, preventiv, astfel încât inițierea în drept încă din școală are un rol important în combaterea violenței și delincvenței juvenile. De asemenea, UNBR are în vedere că educația juridică este o abilitate inter-curriculară, iar dobândirea de către tineri a unor minime noțiuni de drept contribuie la o societate democratică sănătoasă, inclusiv printr-o mai bună înțelegere a unor noțiuni și concepte prezente în cadrul altor materii.

Avocații, subliniază UNBR, au un rol esențial în promovarea statului de drept și a unei culturi a legalității, precum și a valorilor și atitudinii pozitive față de lege a generațiilor viitoare și pot inspira tinerii să devină cetățeni activi, să ia decizii responsabile din punct de vedere etic în viața lor de zi cu zi și să demonstreze empatie și respect pentru ceilalți membri ai societății. În cadrul deschis și flexibil al modulelor de educație juridică non-formală în școli, afirmă UNBR, avocații voluntari vor încuraja elevii să reflecteze și să își exprime opinia cu privire la probleme juridice din viața cotidiană.

Proiectul *Fii avocat în școala ta!*, *Educația juridică* a elevilor din școli gimnaziale și licee se realizează prin: a) expuneri în cadrul unităților școlare pe teme de educație juridică în modalitate non-formală, de către avocații selectați de Barou; b) organizarea unor evenimente pentru elevi, precum concursuri pe teme juridice, procese simulate, cluburi de dezbateri juridice, sondaje etc.; c) vizite ale elevilor în sediile facultăților

de drept, ale baroului, instanțelor judecătorești și ale altor instituții juridice sau de ordine publică; d) distribuirea de materiale informative privind tematicile abordate. La activitățile desfășurate de instituția inițioare pot fi invitate și alte persoane din cadrul instituțiilor publice, române sau străine, din societatea civilă sau din mediul de afaceri, în mod voluntar și neremunerat.

Pentru anul școlar în curs, activitățile în cadrul unităților de învățământ, participarea la ore de *Dirigenție*, la ore de *Educație socială* și de *Educație antreprenorială, financiară și juridică*, se desfășoară în module lunare sau bilunare, bazate pe materialele furnizate de DEJ.

Module pe teme stabilite de DEJ: • **Fii avocat în școala ta!** – Mic ghid de orientare profesională. Informații despre profesiile juridice, rolul fiecărui profesionist al Dreptului, organizarea judiciară etc. • **Ce înseamnă să fii liber?** - *Libertatea mea se termină unde începe libertatea ta.* - Distincția dintre normele juridice și alte norme care se respectă într-o societate, punând accent pe consecințele nerespectării acestora. - Distincția între normele răspunderii juridice, cu accent pe *răspunderea civilă delictuală, abuzul de drept.* - Despre bullying și alte agresiuni. • **Fii COOL, fără să fii Penal.** Infrațiunile de violență.

Infrațiunile care vizează patrimoniul. • **Fii COOL, fără să fii Penal.** - Infrațiunile privitoare la viața sexuală. Infrațiunile legate de droguri. • **Fii COOL, fără să fii Penal.** - Infrațiunile informatice.

Unul dintre Barourile implicate activ prin membrii săi, avocați de prestigiu, este Baroul Buzău.

Rezultatele din prima parte a anului au fost uluitoare. Interesul este extrem de crescut. Avem solicitări din partea tuturor școlilor. Desfășurăm activitatea voluntar. Nu e deloc ușor, rupem din programul nostru de activitate, ne deplasăm pe cheltuiala noastră, dar sentimentul este că merită! Copiii sunt încântați, cadrele didactice la fel. Personal nu mai fac față solicitărilor. Dar merită! Am mers de câte 2-4 ori în 8 licee din municipiu, de exemplu: Colegiul Național Mihai Eminescu, Liceul Agricol, Liceul Alexandru Marghiloman, licee tehnologice, Școala de Nevăzători, Liceul Economic... se adună câte 3-4 clase și toți așteaptă minuni. Ei, bine, minunile nu răsar, dar timpul e câștigat. Purtăm discuții, interacționăm, sunt lecții vii care nu se uită. Toți avocații implicați participăm la aceste activități cu mare bucurie.” - spune avocat Mihaela Roxana Constantinescu.

Mioara VERGU

52 de liceeni de la două instituții de învățământ din Sectorul 3 participă gratuit la proiectul

De la VOCAȚIE, prin EXPERIENȚĂ, la PERFORMANȚĂ

Un proiect de testare vocațională, consiliere în carieră și internship pentru elevii din clasele a X-a și a XI-a de la Colegiul Național Matei Basarab și Liceul Teoretic Nichita Stănescu finanțat de Primăria Sectorului 3 prin fonduri nerambursabile de la bugetul local.

În perioada iulie – decembrie 2022, *Fundația pentru Educație și Vocație* alături de Primăria Sectorului 3 implementează proiectul *De la vocație, prin experiență, la performanță* – o campanie de informare, conștientizare și sensibilizare a liceenilor cu privire la importanța testării vocaționale și a consilierii în carieră, ca piloni fundamentali în traseul lor profesional. Proiectul este conturat sub egida programului *MyWay*, un „super expert” care sprijină adolescenții în parcurgerea pașilor demersului lor aspirațional și formarea ca viitori lideri.

52 de elevi din clasele a X-a și a XI-a de la Colegiul Național Matei Basarab și de la Liceul Teoretic Nichita Stănescu din Sectorul 3 au oportunitatea de a participa gratuit la etapele proiectului oferindu-le o viziune mult mai clară pentru studii și carieră, o alegere conștientă și asumată. Scopul proiectului *De la vocație, prin experiență, la performanță* îl reprezintă ghidarea liceenilor pentru identificarea drumului vocațional și transformarea pasiunilor în căi de urmat pentru viitoarea lor carieră, fiind un program care armonizează latura cognitivă a adolescentului cu cea afectivă, atitudinală și comportamentală.

Implementarea acestui proiect la nivelul comunității școlare din Sectorul 3 demonstrează încă o dată că educația este o direcție prioritară pentru proiectele susținute de către Primărie. Sunt tineri implicați și entuziaști, preocupați de viitorul lor, care explorează și își doresc să experimenteze pentru a alege o carieră plină

de satisfacții. Suntem convinși că experiența acestui proiect integrat de testare vocațională, consiliere în carieră și stagiul de practică le va aduce claritate, conturând o alegere conștientă a viitorului lor profesional, spune prof. Daniela Vasilescu, președinte *Fundația pentru Educație și Vocație*.

Etapele de desfășurare ale proiectului

- Întâlnire cu psiholog specializat și consilierul educațional
- Testare vocațională
- Orientare vocațională pe baza testului – concluzii și recomandări
- Stagiul de practică (internship) de 1 săptămână la o companie parteneră aleasă
- Sesiune colectivă de mentorat cu business coach
- Realizare KIT Resurse Educaționale Deschise

Ne bucurăm că instituția noastră de învățământ face parte din acest proiect. De-a lungul timpului, am fost preocupați ca elevii noștri să fie implicați în sesiuni de orientare vocațională, desfășurând o serie de activități în acest sens alături de consilierul psihopedagog. Latura practică a acestui proiect, participarea la stagiul de internship în companii, este un aspect foarte important pentru viitorii absolvenți, declară prof. Maria Lidia Șorop, director Colegiul Național Matei Basarab.

Alegerea profesiei este un moment important în viața fiecărui individ, constituind una dintre premisele majore ale inserției sociale, aceasta având loc într-un context mai larg, în care sunt implicați factori de natură personală, educațională, socio-economică.

Suntem încântați că desfășurăm acest proiect în liceul nostru. Elevii vor avea oportunitatea de a participa la un dialog deschis despre domeniile de interes și despre alegerile lor pentru viitoarea carieră, despre criteriile pe care le vor lua în considerare în decizia de a-și contura un traseu profesional de succes, menționează prof. Ionela Ioane, director Liceul Teoretic Nichita Stănescu.

Caracterul inovator al proiectului vizează învățarea experiențială și participativă susținută atât de consilierea personalizată a fiecărui elev de liceu de către specialiști în domeniu, cât și de accesul în mediul privat prin stagiul de practică în domeniile de activitate alese.

În societatea de astăzi, opțiunea pentru cariera potrivită reprezintă o nevoie stringentă a tinerei generații și presupune identificarea pasiunilor, a potențialului, parcurgerea demersurilor de conștientizare, clarificare, evaluare și actualizare a sistemului de valori, esențiale în formarea unor viitori oameni de impact.

Împreună construim cariere de succes pentru generațiile de adolescenți de azi!

File de istorie

Radu CÂMPEANU în memoria celor care l-au cunoscut

Aurelian Virgil BĂLUȚĂ
Yvonne-Alexandrine-Rada VICHET

Pe 19 octombrie 2022 s-au împlinit șase ani de când Radu Câmpeanu, mult timp liderul spiritual al liberalismului din România, s-a ridicat la ceruri. Cei care au fost alături de Seniorul Radu Câmpeanu pot depune mărturie asupra faptelor și crezului său politic.

A fost un om care s-a dedicat ideii liberale. A stat în închisoare nouă ani, din care doi ani închis într-o celulă fără a avea voie să vadă pe cineva sau să vorbească cu cineva. Nici o secundă nu a renunțat la ideile fundamentale ale liberalismului. Deși a suferit mult în timpul detenției, niciodată nu a fost dominat de gândul răzbunării. A repetat de multe ori după revenirea în țară, inclusiv atunci când deținea funcții publice importante, că România viitoare nu se poate construi pe ură. Toți apropiații au consimțat declarația, reluată frecvent, că nu dorește pedepsirea celor care i-au făcut rău în închisoare, că îi iartă pe toți.

Un moment important l-a reprezentat reînființarea Partidului Național Liberal. La revenirea din exil, împreună cu mai mulți fruntași liberali, a refăcut acel partid falnic care făcuse atâtea pentru România. Partidul Național Liberal reînființat a păstrat mesajul lăsat de brăteni „prin noi înșine”.

Printre colaboratorii alături de care a fondat în 1990 Partidul Național Liberal s-au numărat: Dan Amedeu Lăzărescu, I.V. Săndulescu, Radu Ciuceanu, Sorin Bottez, Mircea Vaida, Mircea Ionescu Quintus, Laurențiu Priceputu, Vicențiu Găvănescu, Petru Năianu Bedros, Ioan Basgan, Călin Popescu Tăriceanu, Radu Stroe, Decebal Traian Remeș, Valeriu Stoica. Lista este mai lungă și ar trebui să-i includă inclusiv pe cei care au inițiat filialele Partidului Național Liberal în teritoriu, toți având o simpatie față de Radu Câmpeanu. Unii dintre ei reprezintă acum nume cunoscute de publicul larg, adevărate personalități ale

ultimei perioade de timp parcurse de țara noastră. Toți au marcat, într-o mai mare sau mai mică măsură, istoria recentă a României. Majoritatea nu mai sunt printre noi. Performanța avută de fiecare a depins atât de abilitățile și pregătirea lor, cât mai ales de contextul social dificil în care au acționat. Ca oameni au fost supuși greșelii. Ca liberali și-au asumat nerealizările. Președintele fondator din 1990 al Partidului Național Liberal le-a oferit atunci șansa de a se afirma, a dat României oportunitatea valorificării doctrinei liberale prin intermediul unor oameni care își declarau fidelitatea față de aceasta.

În perioada de început (în anul 1990), era la partid seară de seară pentru a organiza bunul mers al lucrurilor. Spre deosebire de alte țări din Europa de Est, în România am avut continuitate între perioada de glorie interbelică și noua epocă a tranziției, inclusiv prin faptul că în lista de competitori electorali exista Partidul Național Liberal trăgându-și seva din energiile, înțelepciunea și echilibrul din acea perioadă. Legătura directă cu Partidul Național Liberal din perioada interbelică era asigurată prin Radu Câmpeanu și ceilalți Seniori liberali care l-au însoțit în proiectul din 1990.

Discursul lui Radu Câmpeanu nu avea egal. Au rămas consemnate mărturisirile multor liberali care au relatat în diferite moduri cum discursul lui Radu Câmpeanu convingea ascultătorii și despre atracția cu adevărat magnetică pe care o exercita acesta asupra partenerilor de dialog. Analizând atent evoluția luptelor politice la care a participat Radu Câmpeanu, observăm că pentru competitorii săi a fost mai eficient să-i limiteze impactul mesajelor sau accesul la opinie decât să-l contracareze. Forța argumentelor sale și frumusețea discursului au reușit să impună soluții liberale chiar și atunci când liberalii nu aveau puterea de decizie.

Vara se retrăgea într-un colț de rai la conacul său de la Budeasa. Locul îți dădea senzația că trăiești în secolul XIX. Era astfel mai ușor pentru cei care se întâlneau acolo cu

Seniorul Radu Câmpeanu să respecte inclusiv rigoarea de gândire liberală a secolului XIX.

A fost un om fin, rafinat, optimist și, mai ales, cu mare credință în Dumnezeu. Frecvent, după amiaza, lua mașina și mergea la câte o mănăstire. A recunoscut că drumul spre credință, deși început din copilărie, a fost netezit de suferințele din închisoare. În același timp, a fost un om de mare vitalitate și sinceritate. Avea tăria să-și recunoască, atât păcatele tinereții, cât și erorile politice.

A fost un patriot adevărat. Nu ezita să-și manifeste dragostea față de țară. De fiecare dată când asculta Imnul Național îi dădeau lacrimile. Considera că România este parte din Europa. Nu trebuie să ne milogim pentru recunoașterea locului pe care îl ocupăm și nu trebuie să negăm trecutul pe care îl avem pentru a face pe plac prietenilor.

Prezența Seniorului în viața publică din România a reprezentat un vis frumos, pe care foarte mulți îl dorim repetat prin liderii politici ai momentului.

Mariana NICOLESCO

28 noiembrie 1948 – 14 octombrie 2022

Aclamată ca *Regina del Belcanto*, *Primadonna Assoluta*, *Diva Divină* pe cele mai prestigioase scene și în principalele săli de concert ale lumii, printre care *Teatrul alla Scala* din Milano, *Metropolitan Opera* din New York, *Bayerische Staatsoper* München, *Teatrul La Fenice* din Veneția, *Teatro Municipal* din Rio de Janeiro, *Gran Teatre del Liceu* din Barcelona, *Lyric Opera* Chicago, *Semperoper* Dresda, *San Francisco Opera*, la Tokyo, Nagoya, Osaka, Pretoria, la *Festivalul de la Salzburg*, *Maggio Musicale Fiorentino* sau *Rossini Opera Festival* de la Pesaro, la *Carnegie Hall* din New York, *Royal Festival Hall* de la Londra, *Musikverein* de la Viena, *Salle Pleyel* la Paris, *Concertgebouw* la Amsterdam, *Marea Sală a Conservatorului* din Moscova, *Accademia di Santa Cecilia* de la Roma, soprana Mariana Nicolesco a sedus publicul cu vocea sa, cu măiestria sa în arta cântului și cu personalitatea ei scenică. A interpretat în premieră mondială capodopera *Seven Gates of Jerusalem* de Krzysztof Penderecki la celebrarea a 3000 de ani ai Orașului Sfânt. Invitată de Papa Ioan Paul II, Mariana Nicolesco a cântat minunatele colinde românești la Primul Concert de Crăciun în Vatican, transmis de *Mondovisione* și urmărit de peste un miliard de oameni. Un studiu arată că, în istoria Teatrului alla Scala din Milano, este soprana care a apărut în cele mai multe premiere absolute. Interpretările Mariane Nicolesco sunt considerate de mare critic și muzicolog italian Paolo Isotta drept adevărate „miracole de expresie, tehnică vocală, transfigurare lirică, începând cu mitica ei *Traviata* de debut”. Înregistrarea pe CD a

operei *La Traviata* de Giuseppe Verdi a fost publicată în America în mult celebrata serie *Historical Performances*, în timp ce aceea cu Beatrice di Tenda era declarată de revista *Gramophone*, la Londra, „piatră de hotar în discografia belliniana”.

Mariana Nicolesco a terminat Școala de Muzică din Brașov cu faimosul *Concert pentru vioară* de Max Bruch, a fost apoi admisă la Secția Canto a Conservatorului de Muzică *Gheorghe Dima* din Cluj și a dobândit prin concurs o bursă de studii la Conservatorul *Santa Cecilia* de la Roma, unde a studiat cu Jolanda Magnoni, lucrând apoi cu Rodolfo Celletti și cu Elisabeth Schwarzkopf. Câștigă Concursul Internațional de Canto *Voci Rossiniane* organizat la Milano de Radioteleviziunea Italiană RAI, începând o excepțională carieră internațională. Apare în 1991 pentru prima dată în fața publicului din țara natală, la Ateneul Român. Oferă ulterior, în fiecare an, Concerte Extraordnare cu Orchestra Simfonică a Filarmonicii *George Enescu*.

Membră de Onoare a Academiei Române, Doctor Honoris Causa al unor numeroase academii și universități din țară și străinătate, membră a Academiei Europene de Științe, Arte și Litere din Paris. Primește Premiul *Constantin Brâncoveanu* „pentru întreaga sa carieră de excepție”. Comandor al Republicii Italiene, Ofițer al Ordinului Artelor și Literelor în Franța, ea e decorată cu Ordinul Național *Steaua României* în Grad de Mare Cruce „pentru merite excepționale, în semn de înaltă apreciere pentru întreaga sa carieră”, Mariana Nicolesco, „o mare voce a timpului nostru”, a primit Premiul Special și Medalia *Kulturpreis Europa* „pentru performanțele sale artistice, pentru calitatea sa de mentor și formator al tinerei generații și pentru rolul excepțional, încununat de succes, pe care-l asumă în relația României cu Europa și a Europei cu România”. Laureată a Medaliei UNESCO pentru Merite Artistice, a fost numită *Artist UNESCO pentru Pace* și Ambasador Onorific UNESCO.

Ea s-a consacrat, între altele, activităților legate de evenimentele majore pe care le-a creat: *Festivalul și Concursul Național al Liedului Românesc* sau *Festivalul și Concursul Internațional de Canto Hariclea Darclée*, manifestare la care au participat din 1995 încoace peste 2900 de tinere talente din 50 de țări și 5 continente, între o ediție și alta a acesteia având loc *Cursuri de Măiestrie Artistică* oferite unui mare număr de artiști români și din diverse alte țări. Evenimentelor *Darclée* le-a fost acordat înaltul Patronaj UNESCO. (Acad.ro.)

„Așa mi-am dorit să fiu, de când mă știu și de când reflectez la aceste complexe relații, care mă leagă, ca individ, de complexitățile, fatalitățile lumii spiritului și, în genere, de acest raport de raporturi care este, pur și simplu, lumea din afara noastră: un om pentru care adevărul există, un om pentru care celălalt există și trebuie acceptat și trebuie respectat, ca să fim acceptați – așa cum suntem – și respectați, în fine, mi-am dorit toată viața mea să fiu un spirit național cu fața spre universalitate. Un român european. Nici mai mult, dar nici mai puțin decât atât.”
(Eugen Simion)

Academia Română este în doliu. Confratele nostru, ilustrul academician Eugen Simion, ne-a părăsit marți, 18 octombrie 2022, la vârsta de 89 de ani. Pierderea este incomensurabilă: pentru Academia Română, pentru cultura română, pentru națiunea română.

A fost un patriot desăvârșit, care a înțeles să lupte elegant, cu armele culturii, pentru menținerea și cultivarea spiritului național. A crezut cu toate puterile lui în ideea de națiune și a știut că un stat puternic are nevoie de proiecte solide, de anvergură. Profesorul și academicianul Eugen Simion a gândit și a acționat la nivel înalt și pe spații ample.

S-a aflat la conducerea Academiei Române vreme de 12 ani, deținând două mandate de președinte (1998-2006) și un mandat de vicepreședinte (1994-1998), timp în care a repus instituția academică în drepturile sale și i-a creat programe coerente de evoluție. În această perioadă a inițiat și finalizat facsimilarea integrală a *Caietelor eminesciene*, operă monumentală, în 38 de volume, a construit și inaugurat noul și necesarul sediu al Bibliotecii Academiei Române, a inițiat Simpozionul internațional „Penser l'Europe”, un rafinat spațiu de reflecție culturală și politică asupra destinului continentului nostru, reunind la București minți strălucite ale academiilor europene.

În anul 1999 a înființat Fundația Națională pentru Știință și Artă, sub egida Academiei Române, cu un solid program cultural, a cărui principală realizare este celebra colecție de „Opere fundamentale”, alcătuită din peste 200 de ediții critice ale marilor scriitori români, dar și ale clasicii literaturii europene. Grijă față de cultura română l-a condus și la realizarea altui proiect fundamental, indispensabil oricărei culturi naționale: *Dicționarul general al literaturii române*, cea mai cuprinzătoare și reprezentativă lucrare lexicografică de istorie și critică literară, realizată de un colectiv de peste 250 de cercetători, în 8 volume, care în decursul a 30 de ani a cunoscut două ediții integrale. „Am vrut să

Eugen SIMION

25 mai 1933 – 18 octombrie 2022

nu ne prindă începutul secolului XXI fără un dicționar integral al literaturii române”, spunea Eugen Simion.

Secolul XXI l-a găsit pe academicianul Eugen Simion pregătit, cu planurile bine structurate, vizionar și în deplină vervă creatoare. Începând cu anul 2006 s-a aflat atât la conducerea Secției de filologie și literatură a Academiei Române, cât și a Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, al cărui director a fost vreme de aproape două decenii.

A creat imens, pentru că a muncit imens. În plan instituțional, dar și ca istoric și critic literar. A lucrat întotdeauna cu metodă, disciplină, o disciplină pe care a impus-o, cu autoritate, și echipelor sale de colaboratori. Pentru că avea oroare de proiectele începute și abandonate, atribuindu-le unei trăsături nocive pe care o numea „adamismul” la români. A fost un excepțional constructor de instituții, el însuși o instituție. A dus la desăvârșire o operă de istoric și critic literar ce va rămâne reper în cultura română și despre care se va scrie multă vreme de acum înainte.

Odată cu plecarea dintre noi a academicianului Eugen Simion se încheie o epocă. Ne vor lipsi exigența sa, spiritul său critic, moralismul pe care l-a iubit atât, autoritatea sa, discursul cumpănit și vorba tăioasă la nevoie, discernământul analitic.

Conducerea și membrii Academiei Române regretă nespul plecarea dintre noi a profesorului și academicianului Eugen Simion, al cărui nume a devenit de mulți ani un simbol al Academiei.

Dumnezeu să-l primească în lumină!

Biroul de comunicare
al Academiei Române

VITRALII

VITRALII

Capul plecat umblă după potcoave de cai morți

Într-o familie foarte numeroasă, mai ales când are pretenții de club de lux, ar trebui ca lucrurile să meargă bine de la sine. În primul rând pentru că, atunci când i-am trecut pragul, n-am văzut nicăieri lipit pe ușă vreun afiș din acelea care anunță dreptul șandramelei de a-și selecta clientela. Am îndeplinit, mai mult de nevoie, niște obligații, ne-am chinuit două decenii să învățăm reguli noi, am acceptat să ne supunem unor exigențe departe de felul nostru de a fi și, așa, cu pantofii scâlțiați și pantalonii peticiți în tur, am fost lăsați să intrăm. Siguranță, confort, pace, prosperitate, consum, bunăstare, trai pe vătra. Ce-a rămas din toate astea vedem acum. Știam cu toții că a deveni membru al unei uniuni presupune reducerea suveranității, adaptarea la schimbări, restructurarea economiei, legi noi. Nu ne-a vorbit însă nimeni despre atingerea unor obiective veșnic în mișcare. Am tras cu arcul, dar săgeata nu a mai ajuns unde trebuie fiindcă cineva a mutat între timp ținta - și continuă să o facă.

Nu e prima oară când ni se întâmplă asta. Atrăși într-un război care nu a fost al nostru, lăsați singuri de „aliații tradiționali” în fața unui inamic căruia i se dăduse în scris, pe un șervețel luat de pe masa unei cârciumi al cărui nume nu și-l mai amintește nimeni, mână liberă să facă ce vrea. Apoi, după semnarea păcii, noi, săracii unei țări bogate priveam cu capul plecat cum trenurile pe care scria Sovrom Petrol, Sovrom Lemn și altele asemenea, cărau averea țării spre aiurea, ca despăgubiri de război, desigur. Mai târziu, a venit „perioada de deschidere”. Și iar a fost rău, pentru că partenerii din „Lumea liberă” au condiționat reluarea relațiilor economice de plata unor uriașe despăgubiri pentru naționalizarea afacerilor lor în anul 1948. Am strâns din dinți, ne-am golit buzunarele și le-am dat ce au cerut. Cu ce ne-a mai rămas am construit și am tot construit, până când am trecut prin alte crize, produse tot de alții. Și iar ne-am golit portofelele și, de data aceasta și burțile, ca să plătim o politică economică internă greșită, dar și dobânzile triplete ale împrumuturilor făcute pentru dezvoltare. Alte ținte în mișcare.

Acum, se întâmplă din nou, și tot cu capul plecat stăm, căutând potcoavele unor cai despre care cineva ar trebui să ne spună că sunt, de multă vreme, morți. Accesul în spațiul european de liberă circulație ne este interzis de un stat al cărui nume conține cuvântul „jos”. Știam că acesta se referă la poziția față de nivelul mării, nu ne-am imaginat că este vorba despre ceva atât de „jos”. Motivul: corupția, mafia, crima organizată. Dacă acuzațiile astea ar veni din partea Vaticanului, poate că ne-am pune bărbia în piept, ne-am face semnul crucii, și ne-am gândi serios la „rule of law” – obositorul pretext invocat de mii de ori până acum. Dar nu este așa. Vocile indignate vin dintr-o țară în care un jurnalist incomod și un avocat prea băgăcios au fost executați în plină stradă de mafia locală. Despre Peter de Vries sau despre Derk Wiersum (<https://www.theguardian.com/news/2022/oct/06/cartel-journalist-gangland-killings-netherlands-peter-de-vries>) ori despre mita dată cu dărnice de companiile din țara respectivă oriunde vor să deschidă o afacere în lumea largă, nu prea vorbește nimeni. Dacă politicienii noștri încă nu s-au săturat ca alții să-i admonesteze, să-i trateze ca pe niște valeți îndărătnici sau să le tot strecoare plăcuțe suedeze printre buze, e treaba lor. Chestiunea a devenit una de orgoliu național, căci, da, avem nevoie și de așa ceva. Altfel, tacăturile de argint, cocktailurile somptuoase și aperitivele fine servite în clubul de lux despre care aminteam la început nu ne vor ajuta cu nimic. O mare familie nu ar avea sens, cu sau fără „rule of law”, dacă rudele nu se privesc în ochi și nu își întind mâna la nevoie.

Dragoș CIOCĂZAN

POFTIȚI LA TEATRU!

Festivalul Național de Teatru 2022 – Secțiunea ON AIR

În perioada 6-13 noiembrie 2022, Teatrul Național Radiofonic oferă în cadrul Festivalului Național de Teatru o valoroasă selecție de spectacole radiofonice, de ascultat On Air pe canalele Radio România Cultural și Radio România Actualități, dar și online pe site-ul www.eteatru.ro în colecția FNT 2022.

RADIO ROMÂNIA CULTURAL

Duminică, 6 noiembrie, ora 19.30.

In memoriam Ion Caramitru. Shylock de Gareth Armstrong. Premiul UNITER pentru Cel mai bun spectacol de teatru radiofonic realizat în anul 2011. Traducerea: Marian Popescu. Adaptarea radiofonică și regia artistică: Răzvan Popa. Înregistrare din anul 2011

Luni, 7 noiembrie, ora 23.00. PREMIERĂ.

Carnavalul – scenariu radiofonic de Alexa Visarion după opera lui Ion Luca Caragiale. Episodul 1. Un spectacol de Alexa Visarion

Marti, 8 noiembrie, ora 23.00. Carnavalul. Episodul 2.

Miercuri, 9 noiembrie, ora 23.00. Carnavalul Episodul 3.

Joi, 10 noiembrie, ora 23.00. Două cazuri după Ion Luca Caragiale: Groaznică sinucidere din strada Fidelității și Inspecțiune. Dramatizarea radiofonică și regia artistică: Gavriil Pinte. Înregistrare din anul 2016

Vineri, 11 noiembrie, ora 23.00. PREMIERĂ.

Curtea minunilor de Iakovos Kambanellis. Traducerea: Claudiu Sfirschi-Lăudat. Adaptarea radiofonică și regia artistică: Mihnea Chelaru. Spectacol realizat în coproducție cu Fundația Culturală Greacă, cu ocazia Anului Iakovos Kambanellis

Duminică, 13 noiembrie, ora 19.30. Profesorul de Jean Pierre Dopagne. Traducerea: Eugenia Anca Rotescu. Adaptarea radiofonică și regia artistică: Attila Vizauer. BRONZE WINNER la New York Festivals Radio Program & Promotion Awards 2016. Înregistrare din anul 2015

RADIO ROMÂNIA ACTUALITĂȚI

Luni, 7 noiembrie, ora 23.05. In memoriam

Valeria Seciu. Încercarea de Marivaux. Adaptarea: B. Melvin. Regia artistică: Olimpia Arghir. Înregistrare din anul 1973

Marti, 8 noiembrie, ora 23.05. In memoriam Valeria Seciu. *Tristan* de Thomas Mann. Dramatizarea radiofonică: Antoaneta Tănăsescu. Regia artistică: Cristian Munteanu. Înregistrare din anul 1989

Miercuri, 9 noiembrie, ora 23.05. In memoriam Valeria Seciu. *Liliom* de Ferenc Molnar. Adaptarea și regia artistică: Elena Negreanu. Înregistrare din anul 1989

Joi, 10 noiembrie, ora 23.05. In memoriam Valeria Seciu. *Un tramvai numit dorință* de Tennessee Williams. Adaptarea radiofonică și regia artistică: Dan Puican. Înregistrare din anul 2008. (<https://www.rador.ro/2022/10/19/festivalul-national-de-teatru-2022-sectiunea-on-air/>)

Festivalul Național de Teatru ediția 2022 este produs de Asociația UNITER – Uniunea Teatrală din România, Televiziunea Română; coproducători: Primăria Municipiului București prin ARCUB – Centrul Cultural al Municipiului București, Direcția de Cultură a Municipiului București.

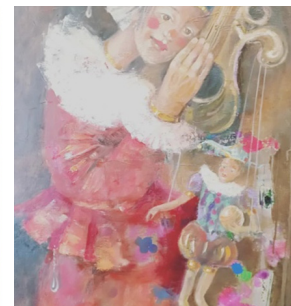
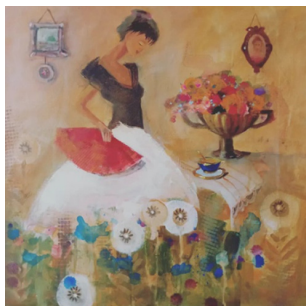
Proiectul este finanțat de Ministerul Culturii. PARTENERI: Institutul Cultural Român, Teatrul Național I.L. Caragiale din București, ITI – Centrul Român al Institutului Internațional de Teatru. Partener principal: MOL România. Sponsor: Domeniile Blaga.

(sursa: <https://www.rador.ro>)

Invitații în lumea artelor plastice

Vera DAN: Arta e ca și cum respir

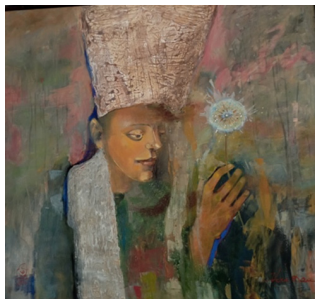
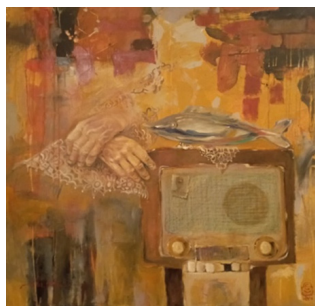
Distinsa doamnă Vera Dan ne oferă cel mai bun subiect, ceva special, de pus la inimă, ori lângă suflet, cum preferați fiecare dintre dumneavoastră. Doamna Vera Dan, cea pentru care arta e ca și ...respirația. Să o cunoaștem deci, prin intermediul unui dialog introductiv. Apoi, vă rezerv marea bucurie de a vedea niște tablouri speciale. Toate, evident, poartă semnătura sa...

Vă rugăm să vă prezentați.

Sunt Vera Dan, născută la Cluj-Napoca, visual artist. Am absolvit Universitatea de Arte și Design Cluj-Napoca, secția *Pedagogia Artelor*, cu calificativul *Magna Cum Laudae*. Pentru mine, arta e ca și cum respir.

Cum a fost în anul 2021?

Anul 2021 pandemic pentru mine a fost foarte bun, am muncit, am pictat, am modelat în lut, am desenat, nu m-am „plictisit”. Desigur, m-am ocupat și de familie, normal. În anul 2021 am participat la trei evenimente expoziționale; la Madrid la *EKA&Moor Gallery* (februarie) cu două lucrări, apoi la Cultural Event *Roumanian Artistis in Itali*, la *D'E.M. Venice Art Gallery*. (mai), iar apoi, în iunie, am primit Premiul juriului la Expoziția internațională *Calea suferinței*, din cadrul celei de a XI-a ediții a Festivalului *int.ARTE*, organizată la Muzeul Municipal *Regina Maria* cu lucrarea *Requiem*.

Felicitări! Ce ne puteți spune despre 2022?

Anul 2022... Acum este în desfășurare un festival de artă în Italia, cu tema „Război și Pace”. Este o temă actuală, tristă, dar pentru mine, ca artist, este o provocare, noi avem puterea de a exprima, prin imagini, bucuria, tristețea, diferite trăiri. Perioada aceasta trebuie immortalizată, o trăim, o simțim, așa am lucrat și pe tema pandemică. Am trăit în ultimii ani evenimente unice mondiale în care cel puțin eu m-am simțit atât de MICĂ. Lumea se schimbă, nu-mi dau seama, dar știu că ARTA mea și arta în general trebuie să meargă mai departe. Toate ARTELE unesc, așa văd eu lumea artelor, toți avem diferite talente, nuncim, trăim prin ea și menirea noastră e să o DĂM cu DRAG mai departe, să lăsăm ceva în urmă.

Mare adevăr ați spus. Despre saltul fantastic de la armonia cromatică, la armoniile sonore sperăm că vă dăm detalii într-un episod următor.

Concluzia?! Am descoperit un artist aparte. Mai bine zis, o parte a profilului său cultural. Am văzut tablouri încântătoare.

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasisportiva.wordpress.com>

CETĂȚEAN EUROPEAN

Reprezentanța UE în România informează:

Anul european al competențelor

Comisia a adoptat pe 12 octombrie, propunerea pentru desemnarea anului 2023 drept *Anul european al competențelor*.

Tranziția verde și cea digitală deschid noi oportunități pentru cetățeni și pentru economia UE. Deținerea competențelor relevante le permite oamenilor să facă față cu succes schimbărilor de pe piața forței de muncă și să participe pe deplin la societate și democrație. Acest lucru va asigura faptul că nimeni nu este lăsat în urmă, iar redresarea economică, la fel ca tranziția verde și cea digitală, este echitabilă și justă din punct de vedere social. O forță de muncă cu competențele cerute pe piață contribuie, de asemenea, la creșterea durabilă, conduce la mai multă inovare și îmbunătățește competitivitatea întreprinderilor.

Cu toate acestea, în prezent, peste trei sferturi dintre întreprinderile din UE raportează dificultăți în găsirea de lucrători cu competențele necesare, iar cele mai recente cifre furnizate de Eurostat sugerează că doar 37 % dintre adulți urmează cursuri de formare în mod regulat. *Indicele economiei și societății digitale* arată că 4 din 10 adulți și una din trei persoane care lucrează în Europa nu dispun de competențe digitale de bază. În plus, încă din 2021, existau deficite de personal pentru 28 de ocupații, de la construcții și asistență medicală până la inginerie și IT, ceea ce demonstrează o cerere tot mai mare atât de lucrători cu înaltă calificare, cât și de lucrători slab calificați. Există, de asemenea, o reprezentare scăzută a femeilor în profesiile și studiile din domeniul tehnologiei, doar 1 din 6 specialiști IT și 1 din 3 absolvenți de STIM fiind femei.

Pentru a încuraja învățarea pe tot parcursul vieții, statele membre au aprobat obiectivele sociale ale *Strategiei Europa 2030* conform cărora cel puțin 60 % dintre adulți ar trebui să participe la formare în fiecare an, prezentând deja contribuția lor națională la îndeplinirea acestui obiectiv. Acest lucru este, de asemenea, important pentru atingerea obiectivului privind rata de ocupare a forței de muncă de cel puțin 78 % până în 2030. *Busola pentru dimensiunea digitală 2030* stabilește obiectivul UE ca, până în 2030, cel puțin 80 % dintre adulți să aibă cel puțin competențe digitale de bază și să existe 20 de milioane de specialiști TIC angajați în UE, în timp ce mai multe femei ar trebui încurajate să ocupe astfel de locuri de muncă.

Anul european al competențelor – stimularea competitivității, a participării și a talentului

Prin *Anul european al competențelor*, în cooperare cu Parlamentul European, statele membre, partenerii sociali, serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă, camerele de comerț și industrie, furnizorii de educație și formare, lucrătorii și întreprinderile, Comisia își propune să dea un nou impuls învățării pe tot parcursul vieții prin:

- Promovarea unor **investiții în formare și perfecționare** mai consistente, mai eficiente și mai favorabile incluziunii pentru a valorifica întregul potențial al forței de muncă europene și pentru a sprijini tranzițiile de la un loc de muncă la altul.

- Asigurarea **caracterului adecvat al competențelor** în raport cu nevoile pieței forței de muncă, cooperând totodată cu partenerii sociali și cu întreprinderile.

- **Corelarea aspirațiilor și a seturilor de competențe ale persoanelor cu oportunitățile de pe piața forței de muncă**, în special pentru tranziția verde și digitală și pentru redresarea economică. Se va acorda o atenție deosebită activării unui număr mai mare de persoane pe piața forței de muncă, în special a femeilor și a tinerilor, cu precădere a celor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare.

- **Atragerea persoanelor din țări terțe cu competențele de care UE are nevoie**, inclusiv prin consolidarea oportunităților de învățare și a mobilității și prin facilitarea recunoașterii calificărilor.

Pentru a îndeplini aceste obiective, Comisia va promova oportunitățile de perfecționare și recalificare, de exemplu prin evidențierea inițiativelor relevante ale UE, inclusiv a posibilităților de finanțare ale UE, pentru a sprijini adoptarea, implementarea și realizarea acestora. Vor fi organizate, de asemenea, evenimente și campanii de sensibilizare în întreaga Uniune pentru a sprijini învățarea reciprocă a partenerilor în ceea ce privește perfecționarea și recalificarea. Anul propus urmărește, de asemenea, să contribuie la dezvoltarea în continuare a instrumentelor de informații privind competențele și să promoveze mijloace și instrumente pentru creșterea transparenței și facilitarea recunoașterii calificărilor, inclusiv a calificărilor acordate în afara UE.

Pentru a asigura coordonarea activităților relevante la nivel național, Comisia invită statele membre să numească un coordonator național pentru *Anul european al competențelor*.

Intensificarea acțiunilor de combatere a dezinformării și de promovare a alfabetizării digitale în rândul tinerilor

Comisia a publicat pe 11 octombrie, *orientări* pentru profesori și cadrele didactice din unitățile de învățământ primar și secundar privind modalitățile de combatere a dezinformării și de promovare a alfabetizării digitale în clasele lor.

Orientările oferă sprijin practic profesorilor și cadrelor didactice și includ definiții ale conceptelor tehnice, exerciții de efectuat în clasă și modalități de încurajare a obiceiurilor „sănătoase” de folosire a mediului online. Acest set de instrumente acoperă trei teme principale: dezvoltarea competențelor digitale, combaterea dezinformării și evaluarea competențelor digitale.

În prezent, în Europa, unul din trei elevi cu vârsta de 13 ani nu are competențe digitale de bază, conform rezultatelor testelor directe și, potrivit OCDE, doar puțin peste jumătate din tinerii în vârstă de 15 ani din UE au declarat că au învățat cum să detecteze dacă informațiile sunt subiective sau părtinitoare. Prin urmare, există o nevoie clară de consolidare a rolului educației și formării în combaterea dezinformării și în promovarea alfabetizării digitale și a celei mediatică. Aceasta va spori reziliența și posibilitatea de a combate mai eficient impactul dezinformării online.

Orientările prezentate au fost elaborate cu sprijinul *grupului de experți al Comisiei* pentru combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare, grup care reunește o gamă largă de practici din domeniul educației și formării, din radiodifuziune, din mediul academic, din domeniul rețelelor sociale și al jurnalismului. Cu această ocazie, grupul de experți a publicat, de asemenea, un *raport* care analizează rolul educației și formării în combaterea dezinformării și prezintă soluții posibile prin intermediul politicilor la nivelul UE și la nivel național.

Comisia va investi în continuare în această cauză prin intermediul programului anual de lucru *Erasmus+* pentru 2023, care va oferi finanțare pentru proiecte de mare anvergură orientate spre viitor, cu accent pe formarea cadrelor didactice și pe dezvoltarea programelor de învățământ pentru combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale.

De asemenea, Comisia va utiliza noile orientări pentru acțiuni de sprijinire a cadrelor didactice în cadrul noii *strategii europene „Un internet mai bun pentru copii (BIK+)”*

Eurobarometrul special referitor la *percepția cu privire la echitatea tranziției verzi*, bazat pe un sondaj realizat în perioada mai-iunie 2022, arată că majoritatea românilor 72 % (vs 88 % media UE) – sunt de acord că tranziția verde nu ar trebui să lase pe nimeni în urmă, iar 63 % simt că este responsabilitatea lor să acționeze (77 % media UE).

Mai mult de jumătate dintre români (57 %) consideră că UE depune suficiente eforturi pentru a se asigura că tranziția verde este echitabilă, iar 52% afirmă același lucru cu privire la autoritățile publice regionale, municipale sau locale.

În ceea ce privește oportunitățile oferite de tranziția verde, cinci din zece respondenții români sunt de acord că politicile de combatere a schimbărilor climatice vor crea mai multe locuri de muncă noi decât vor elimina (vs 57 % media UE), iar 56 % consideră că aceste locuri de muncă vor fi de bună calitate (61 % media UE).

În ceea ce privește prețurile la energie, accesibilitatea prețurilor la energie, produse și servicii durabile reprezintă o preocupare majoră. 84 % dintre respondenții români (93 % media europeană) consideră că nivelul actual al prețurilor la energie reprezintă o problemă gravă.

Comisia a prezentat deja o serie de acțiuni pentru o tranziție verde echitabilă și va continua să plaseze cetățenii în centrul eforturilor politice. *Pactul verde*

Context

Orientările fac parte din *Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027)* și din *Planul de acțiune pentru democrația europeană* și vor contribui la realizarea *Spațiului european al educației* până în 2025. Ele completează activitatea pe care Comisia Europeană o întreprinde deja pentru a combate dezinformarea prin intermediul *programului său Erasmus+* al *Corpusului european de solidaritate* și al *eTwinning*.

Rolul alfabetizării mediatică în combaterea dezinformării este sprijinit în cadrul programului *Europa creativă* și prin intermediul Observatorului european al mass-mediei digitale și al centrelor regionale ale acestuia, sprijinite de Comisia Europeană.

Pentru a sprijini elaborarea orientărilor, Comisia a creat un grup informal de experți pentru combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare. La 31 mai a fost publicată o invitație adresată experților pentru a se alătura acestui grup, valabilă până la 29 iunie.

Raportul final al grupului de experți oferă informații cu privire la rolul-cheie pe care îl joacă educația și formarea în înzestrarea tinerilor cu competențele necesare pentru lumea digitală de astăzi, inclusiv în ceea ce privește combaterea dezinformării, subliniind, în același timp, principalele provocări și soluțiile potențiale în acest domeniu complex și dinamic. El face trimitere la politica existentă la nivelul UE și la inițiativele internaționale, subliniind valoarea adăugată a valorificării lucrărilor existente. Raportul prezintă patru dimensiuni principale ale combaterii dezinformării și promovării alfabetizării digitale prin educație și formare referitoare la natura tehnologică și psihologică a dezinformării, dimensiunile-cheie ale alfabetizării digitale, nevoile profesorilor și ale cadrelor didactice și, în cele din urmă, abordările eficiente adoptate în statele membre.

Sondaj Eurobarometru:

Limitarea schimbărilor climatice

Un *Eurobarometru* special referitor la *percepția cu privire la echitatea tranziției verzi* arată că 63 % dintre români (77 % media europeană) simt că este responsabilitatea lor să acționeze pentru a limita schimbările climatice.

European urmărește să îmbunătățească bunăstarea și sănătatea cetățenilor și a generațiilor viitoare, iar principiile sale fundamentale sunt echitatea și solidaritatea. Sunt disponibile fonduri semnificative ale UE pentru a sprijini statele membre, de exemplu prin intermediul *Mecanismului de redresare și reziliență*, al *Fondului social european Plus* și al *Mecanismului pentru o tranziție justă*, precum și o *serie de inițiative de politică* menite să abordeze problema prețurilor ridicate la energie. *Recomandarea Consiliului privind asigurarea unei tranziții echitabile către neutralitatea climatică* le oferă orientări concrete statelor membre cu privire la adoptarea de măsuri care să abordeze aspectele sociale și de ocupare a forței de muncă.

Anul european al competențelor, 2023, propus de președinta von der Leyen în discursul său privind *starea Uniunii*, va oferi un nou impuls pentru a le oferi în continuare europenilor competențele necesare pentru tranziția verde. Dimensiunea socială a tranziției verzi va fi tema principală a *Forumului european privind ocuparea forței de muncă și drepturile sociale* din 16-17 noiembrie.

Raportul complet privind rezultatele sondajului Eurobarometru, precum și un infografic și fișe informative pentru fiecare țară: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2672>.

Palatul Ghica Tei din București – fosta prefectură a județului Ilfov

Palatul Ghica Tei din București

George V. GRIGORE

Palatul Ghica Tei este un edificiu din București, sectorul 2, situat în Parcul Plumbuita. Mărginește latura sudică a lacului. A fost ridicat, ca reședință de vară, de domnitorul Grigore Dimitrie Ghica (primul domn pământean după domniile fanarioțelor) în anul 1822.

Construcția Palatului Ghica s-a încheiat în 1833. Este o construcție realizată după planurile arhitectului catalan-român Xavier Villacrosse, pe locul vechii case părintești a banului Dumitrache Ghica, în stilul neoclasic al arhitecturii italiene, având și câteva elemente ale Renașterii franceze, în conformitate cu tendința de occidentalizare a Principatelor Române de la începutul secolului al XIX-lea.

Este construit pe două niveluri, parter și etaj. Intrarea de la parter este încadrată de lei sculptați. Cornișa de deasupra intrării este decorată cu un altorelief care reprezintă două tunuri și două drapele. Sub aceasta se află timpanele împodobite cu șase nimfe înaripate care întind cununi de laur, inspirate din figurile frizei de la cazarma Pavlovsk din Petrograd. În interior se păstrează decorația originară a câtorva saloane pe ale căror plafoane sunt reprezentate scene mitologice, personaje alegorice și motive vegetale, pictate de italianul Alberto Giacometti. Pe o placă de marmură, amplasată mai târziu, figura un text despre construirea palatului. Legătura dintre parter și etaj se face prin două scări monumentale din lemn masiv, ce par că îmbrățișează intrarea principală. Peluza din spatele palatului constituie o intimă grădină interioară, fiind separată de palat printr-o terasă elegantă. Deschide vizual o priveliște mirifică spre lacul Tei, aflat în imediata vecinătate.

Cu limbă de moarte, domnitorul a lăsat „Legatul Măriei Sale întru pomenire Grigore Ghica Voevod pentru Moșia Colentina din anul 1833”, redactat în limba greacă, prin care impunea generațiilor următoare să conserve acest locaș pentru „plăcerea nevinovată și petrecerea plăcută a poporului”, fiind creat, în acest scop, Așezământul Ghica Voevod, devenit apoi „fundațiune”. Fundația nu a fost niciodată desființată, iar administrarea clădirii și a terenului trebuie încredințată, conform testamentului, unui episcop. (Clădirea a servit ulterior ca prefectură a județului Ilfov sau ca sediu al Ministerului Sănătății.) Tot în 1833, i-a fost adăugată ca paraclis Biserica Ghica Tei sau Teiul Doamnei Ghica. (În anul 1978, palatul a fost restaurat de Sorin Ilfoveanu, Elena Roșca și Dan Broscăuțeanu. În luna iulie a anului 2003, Palatul a fost preluat de

către Ralletti Simone Helene, care a dovedit în instanță că este descendentă familiei primului domnitor român de după fanarioți.)

Palatul Ghica Tei și Biserica Teiul Doamnei Ghica apar în Lista Monumentelor. Ceea ce deosebește acest palat de altele, construite în aceeași perioadă, este marea suprafață de verdeață ce înconjoară clădirea, respectiv, grădinile palatului, ce conferă un climat de liniște nobilă.

Pe unul dintre cei doi puternici stâlpi de piatră de la intrare, deasupra cărora vulturi ciopliți își întind aripile într-o simbolică mișcare de cucerire, se poate citi această lapidară și mândră inscripție: „Zidit a fost din temelie acest Palat Domnesc de către Voivodul Grigore Ghica, Domn al Țării Românești, pe moșia sa domnească Colentina, în anul mântuirii 1822. Aci fu

Grigore al IV-lea Ghica sau Grigore Dimitrie Ghica (30 iunie 1755 - 29 aprilie 1834) a fost domnitor al Țării Românești în perioada 30 iunie 1822 - 29 aprilie 1828. Era nepot de frate al lui Grigore al III-lea Ghica. A fost cerut la tron de o parte dintre boieri. A avut de luptat cu ambiția boierilor care voiau să conducă singuri țara. O mare parte dintre ei, refugiați după suprimarea revoluției lui Tudor Vladimirescu, nu s-au întors în țară decât după Convenția de la Akkerman (Cetatea Albă - 1826), și în tot acest timp au uneltit împotriva noilor domnitori. Odată cu izbucnirea războiului ruso-turc (1828 - 1829), precedat de ocuparea Principatelor Române, Ghica a fugit la Brașov. În timpul domniei a luat și măsuri bune. A sechestrat o parte din averile călugărilor greci, ele rămânând sub controlul domnitorului și după ce aceștia le-au recâștigat. A redeschis școala de la Sfântul Sava. Tot sub el s-a înființat Societatea Filarmonică.

odinioară falnică sa locuință de vară, alături de care, spre dreapta cuviință, a înălțat apoi întru slava și pomenirea Domnului Dumnezeu, biserica familiei cu hramul Domnului și a împodobit-o cu frumoase daruri prin înalta și statornica sa voință. Această moșie din domnească avere a trecut prin hrivov cu Dietă, de drept și de-a pururi asupra Principilor Ghiculești, urmașii lui mai de aproape cari vor purta grija locașului domnesc și a bisericii sale. Iată istoria acestei case de proporții nobile care, albă și simplă, își desfășoară în dosul grilajului, în fundul unei curți dreptunghiulare, armonia liniilor sale liniștite.

(...)”Dar aci, cu fața îndreptată spre răsărit, privind spre ruinele Plumbuitei, suntem departe de mărețiile de cari vorbeam. Modesta terasă a cinstiului voievod, purtând încăpătorearea locuință de vară, nu este decât vestigiul unei bune gospodării și unei demnități autentice. Fără alte preocupări decât de a răspunde rolului ei de casă a unui domnitor a cărui cărmuire

Palatul Ghica și Biserica Teiul Doamnei Ghica (1859)

se întindea asupra țărișoarei românești, domnitor nici prea bogat, nici prea puternic, care trebuia să scape prin diplomație și răbdare, câteodată cu prețul unei umilințe, de ingerințele împărățiilor împrejmuitoare, palatul exprimă foarte bine preocuparea unei societăți conștiente și a unei familii mândre de a juca rolul care trebuia jucat în hotarele fixate de către destin. Vreau să spun că arhitectura este bună atunci când e făcută pe măsura subiectului ei, când exprimă în întregime o tendință izvorâtă dintr-o mentalitate bine definită. Colentina reprezintă tendința și dorința de occidentalizare a generațiilor de la începutul veacului trecut, tendința de a orienta țara spre căi cari nu mai duceau neapărat spre Țarigrad.” (George Matei Cantacuzino, 1932)

mai există o singură biserică în acest stil la Lețcani, lângă Iași (Biserica rotundă Sf. Spiridon, construită în 1793). Spre deosebire de aceea, aici există o simetrie perfectă față de ambele axe de compoziție prin alipirea a patru nișe circulare, mai scunde: două către răsărit (pentru proscomidar și diaconicon) și două către apus (pentru scările care duc la cafas). Axa principală de compoziție este completată de un mic pridvor ce precede intrarea, compus dintr-un fronton rezemat pe patru perechi de coloane îngemănate, de stil doric-toscan. Cupola, unică în felul ei, este adaptată planului neobișnuit de elevație al bisericii. Coloanele și icoanele de la cupolă și cafas prezintă o bogată artă decorativă, cu multe ornamente. În spatele jilțului arhieresc din dreapta se păstrează, într-o vitrină înaltă, tuiurile calului domnesc, firmene de întărire în domnie a domnitorilor Țărilor Române de către Poarta Otomană; un mare policandru de metal cu 24 de brațe și opt candelari mari argintate, reprezentând podoabe ale bisericii. Pictura în ulei, îmbinare bizantino-occidentală, a fost un exemplar rar de bună pictură bisericească, executată de pictorul italian Alberto Giacometti, care a pictat și palatul, căruia biserica i-a servit inițial de paraclis (a fost spălată în 1927). Nu se știe la ce dată biserica a încetat a mai fi exclusiv a palatului și a început să fie loc de închinăciune și pentru poporul din jur; în orice caz, conform testamentului domnitorului, despre care am amintit mai sus, biserica și personalul au fost întreținute de o epitropie alcătuită din membri ai familiei Ghica și înzestrată cu bunuri din împrejurimi. În 1910, personalul a trecut în întreținerea Casei Bisericii, iar în 1959 biserica, cu tot patrimoniul ei, a trecut în posesia Parohiei Teiul Doamnei Ghica, Protoieria 2 Capitală, Arhiepiscopia Bucureștilor.

La cutremurul din 1940, turla s-a șubrețit și a fost necesară demolarea ei; a fost rezidită, însă fără o parte dintre caracterele ornamentale originale. La cutremurul din 1977, avariile au fost proporționale mai mici, în schimb, reparațiile mai cuprinzătoare. În jurul bisericii se află mormintele membrilor răposați ai acestei familii, aproape toate fiind monumente de artă, în marmură. În fața bisericii, sub rondul de flori, se află temelia fostei biserici zidită de vistiерul Barbu Văcărescu și soția sa, Ruxandra Rosetti, pe la mijlocul secolului al XVIII-lea. Clopotnița și zidul înconjurător (de cărămidă, înalt de doi metri) sunt de asemenea monumente istorice.

Biserica a fost restaurată în repetate rânduri, datorită preoților Gheorghe Popa, Ioan Stancu și Emanoil Stamate.

Biserica Teiul Doamnei Ghica

Surse: palatulghicatei.ro; muzeulbucurestului.ro; imperialtransilvania.com; monumente - istorice.ro; societateamuzicala.ro